

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Henryk Gradzik

SSN Piotr Mirek (sprawozdawca)

w sprawie **J.T.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 7 czerwca 2018 r.,

wniosku obrońcy skazanej o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w P.

z dnia 23 maja 2013 r., sygn. akt II AKa .../13,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w P.

z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt XVI K .../11,

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić wniosek,**
- 2. obciążyć wnioskodawczynię uiszczoną opłatą od wniosku, zwalniając ją od wydatków postępowania wznowieniowego,**
- 3. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata T.R. - Kancelaria Adwokacka w W. kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt groszy), w tym 23% VAT, tytułem pomocy prawnej świadczonej wnioskodawczyni z urzędu**

UZASADNIENIE

Wyznaczony z urzędu obrońca, reprezentujący J.T. złożył wniosek o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w P. z dnia 23 maja 2013 r., sygn. akt II AKa .../13, zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w P. z dnia 23 stycznia 2013 r., sygn. akt XVI K .../11.

Wskazując na istnienie podstawy z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., autor wniosku stwierdził, że w sprawie skazanej J.T. „ujawniły się dowody i okoliczności podważające wiarygodność dotychczas przeprowadzonych dowodów i ustalonych faktów”. Powodów wznowienia postępowania i uchylenia wyroków Sądów obu instancji miałyby zdaniem autora skargi dostarczać następujące dowody:

- zeznania świadka R.L. – w zakresie poszukiwania przez M.M. możliwości finansowania inwestycji,
- dokumenty z akt sprawy toczącej się przed Sądem Okręgowym w P., sygn. akt I C .../10, a w szczególności protokoły zeznań świadków: [...],
- dokumenty dołączone do własnoręcznego wniosku skazanej J.T. z dnia 22 grudnia 2017 r., wskazujące na „prężność” w działaniach pokrzywdzonego M.M. zarówno przed datą popełnienia przez skazaną czynu, jak i po uprawomocnieniu się wyroku skazującego oraz na współpracę byłego współnika skazanej – W.R. z pokrzywdzonym.

W pisemnym stanowisku w przedmiocie wniosku prokurator Prokuratury Krajowej wniósł o jego oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługuje na uwzględnienie. Analiza jego treści nie wykazała, aby którykolwiek z wymienionych w nim dowodów spełniał kryteria określone w art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.

Z uwagi na sposób, w jaki sformułowany został wniosek, przypomnieć trzeba, że wznowienie postępowania w oparciu o powołany przepis nie jest instytucją mającą służyć poszukiwaniu dowodów, które dostarczałyby argumentów do polemizowania z ustaleniami faktycznymi, stanowiącymi podstawę rozstrzygnięcia sprawy zakończonej prawomocnym wyrokiem. Postępowanie wszczęte wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest wniosek o wznowienie postępowania nie ma charakteru postępowania odwoławczego, a zatem nie jest rolą sądu wznowieniowego prowadzenie kontroli instancyjnej orzeczenia objętego wnioskiem.

Celem tego postępowania jest zbadanie, czy rzeczywiście – tak jak to twierdzi wnioskodawca – ujawniły się nowe fakty i dowody wskazujące, że skazany nie popełnił czynu albo jego czyn nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze.

Oznacza to, że podstawa do wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k. - określana jako *propter nova* – aktualizuje się dopiero wówczas, gdy zgłaszane we wniosku o wznowienie nowe fakty lub dowody w wysokim stopniu uprawdopodobniają wadliwość wydanego orzeczenia i w takim samym stopniu wskazują, że po wznowieniu postępowania zapadnie orzeczenie zasadniczo odmienne od orzeczenia poprzedniego. Ciężar dowiedzenia tych okoliczności spoczywa na tym, kto wnosi o wznowienie postępowania.

Przechodząc na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić trzeba, że argumentacja przedstawiona we wniosku nie spełnia wymogów warunkujących wznowienie postępowania. Co więcej, trudno byłoby ją nawet postrzegać w kategoriach skutecznych zarzutów odwoławczych, cechujących się przecież zdecydowanie niższym poziomem rygoryzmu w wykazywaniu wadliwości skarżonego orzeczenia.

Wnioskodawca nie tylko nie wykazuje, aby powoływane przez niego dowody mogły mieć moc uprawdopodobnienia w wysokim stopniu, że skazana J.T. nie popełniła przypisanego jej przestępstwa, ale nawet nie uzasadnia wpływu, jaki te dowody miałyby mieć dla oceny trafności dokonanych w jej sprawie ustaleń faktycznych.

Wbrew oczekiwaniom wnioskodawcy, wskazywane przez niego dowody i fakty nie mogą stanowić podstawy wznowienia postępowania z następujących względów.

Po pierwsze, pomijając już to, że powołując się na rozbieżności między zeznaniami składanymi przez [...] w niniejszej sprawie, a zeznaniami złożonymi w sprawie toczącej się przed Sądem Okręgowym w P., sygn. akt I C .../10, autor skargi nie precyzuje i nie wykazuje tych rozbieżności, zaznaczyć trzeba, że wnioskodawca błędnie stara się je kwalifikować jako podstawę z art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.

Uznanie, że wymienieni świadkowie złożyli w niniejszej sprawie fałszywe zeznania, na których opierałoby się skazanie J.T., wymagałoby stwierdzenia, że w związku z postępowaniem w tej sprawie dopuścili się przestępstwa, co mogło mieć wpływ na treść orzeczenia. Może to stanowić podstawę wznowienia z art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., ale pod warunkiem, że fakt popełnienia przestępstwa, o którym mowa w tym przepisie zostanie ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że

orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 k.p.k. lub w art. 22 k.p.k. W tym wypadku wniosek o wznowienie postępowania powinien wskazywać wyrok skazujący lub orzeczenie zapadłe w postępowaniu karnym, stwierdzające niemożność wydania wyroku skazującego (art. 541 k.p.k.).

Po drugie, już z treści samego wniosku wynika, że wskazywana w nim potrzeba przeprowadzenia dowodu z zeznań R.L. nie dotyczy ani dowodu nieznanego wcześniej skazanej, ani okoliczności, na które nie mogła się powoływać w postępowaniu, którego wznowienia się domaga. Zgodnie z zarysowaną we wniosku tezą dowodową zeznania tego świadka miałyby dowodzić jego spotkania ze skazaną, które miało zostać „zaaranżowane” przez pokrzywdzonego w związku z poszukiwaniem możliwości finansowania inwestycji, jeszcze przed przystąpieniem do robót budowlanych w marcu 2010 r. Ponadto sam fakt podejmowania działań zamierzających do nawiązania przez skazaną współpracy inwestycyjnej z tym świadkiem nie przekreśla dokonanych w toku zakończzonego procesu ustaleń dotyczących wprowadzenia pokrzywdzonego w błąd co do stopnia zapewnienia finansowania inwestycji budowlanej i możliwości wywiązania się przez B. z umowy o generalne podwykonawstwo.

Po trzecie, nic nie wskazuje na to, aby przedstawione przez skazaną wydruki informacji z Krajowego Rejestru Sądowego mogły choćby w najmniejszym stopniu uzasadniać potrzebę wznowienia postępowania. Trudno przecież racjonalnie zakładać, aby dostrzegana przez wnioskodawcę „prężność” działalności pokrzywdzonego M.M. zarówno przed datą popełnienia przez skazaną czynu, jak i po uprawomocnieniu się wyroku, wykluczała możliwość popełnienia na jego szkodę przestępstwa z art. 286 § 1 k.k.

Co zaś się tyczy twierdzenia wnioskodawcy, że wynikający z wymienionych informacji fakt współpracy z pokrzywdzonym byłego współnika skazanej – W.R., może mieć istotny wpływ na ocenę wiarygodności jego zeznań, to zostało ono sformułowane w oderwaniu od realiów sprawy. Uzasadniając swój wyrok, Sąd pierwszej instancji wyraźnie zaznaczył, że podszedł z ostrożnością do zeznań W.R. i oceniając je, wziął po uwagę to, że świadek początkowo pełnił funkcję wiceprezesa zarządu firmy B., a później zaczął obsługiwać prawnie

pokrzywdzonego. Miał w polu widzenia istniejący między stronami konflikt interesów i osobiste zaangażowanie świadka (str. 21 uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego).

Niczego w ocenie zasadności wniosku o wznowienie postępowania nie zmienia argumentacja przedstawiona w piśmie złożonym przez samą J.T. w dniu 6 czerwca 2018 r. Skazana powołuje się w nim na fakt otrzymania przez pokrzywdzoną spółkę wynagrodzenia za roboty budowlane w kwocie 4 700 000 zł, o czym Sądy obu instancji nie wiedziały i co miało wpływ na wymierzenie jej kary bezwzględnego pozbawienia wolności. Podnoszona okoliczność nie ma bowiem charakteru ujawnionego dopiero po wydaniu prawomocnego orzeczenia faktu, wskazującego, że J.T. została skazana za przestępstwo zagrożone karą surowszą albo nie uwzględniono okoliczności zobowiązujących do nadzwyczajnego złagodzenia wymierzonej jej kary albo też błędnie przyjęto okoliczności wpływające na nadzwyczajne obostrzenie kary (art. 540 § 1 pkt 2 lit b k.p.k.).

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w części dyspozytywnej postanowienia. Ze względu na powody, które zdecydowały o wyznaczeniu wnioskodawczyni obrońcy z urzędu, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolniono ją od ponoszenia wydatków postępowania wznowieniowego.